

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อารยประเทศถือว่าการศึกษาคือเครื่องมือสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนเพื่อให้สามารถไขความรู้อยู่ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมหรือกลุ่มชนตามรูปแบบที่สังคมนั้น ๆ ต้องการ จึงอาจกล่าวได้ว่า การศึกษานำมาซึ่งการรวมกันถึงกระบวนการที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์อุปนิสัยและความคิด¹ ดังนั้นการศึกษาจะมีแนวทางในการจัดการศึกษาในรูปแบบที่สนองต่อความต้องการของสังคม ใดจำเป็นจะต้องมีปรัชญาเป็นหลัก มีจุดมุ่งหมายเป็นแนวทางเพื่อจะโยนไปสู่กระบวนการ คำเนิการจัดการเรียนการสอนและการวัดการประเมินผลที่สนองต่อความต้องการของสังคม

การจัดการศึกษาตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มีจุดมุ่งหมายที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานให้คงสภาพอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ ประกอบอาชีพตามควรแก่วัยและความสามารถได้ และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข² และมีหลักการสำคัญคือ

1. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน

¹ สตีเฟน ฮอร์มานูสตรัย จาร์ส ควงสุวรรณและสงวน สุทธิเลิศอรุณ, พื้นฐานการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2522), หน้า 8.

² กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2521), หน้า 1.

2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากบทเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต

3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติ โดยมีเป้าหมายหลักร่วมกัน ¹

เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก คำต่าง ๆ ข้อความที่ใช้สื่อสารกันก็เปลี่ยนไปตามสภาพของสังคม นอกจากนั้นแนวคิดต่างๆ ของคนในปัจจุบันก็เปลี่ยนไปจากเดิม วิทยากรก็ก้าวหน้า การติดต่อสื่อสารกันจึงกว้างขวางขึ้นและการแสวงหาความรู้ก็เพิ่มขึ้น ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารและเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้จึงมีวิธีการที่จะฝึกฝนและใช้เครื่องมือนี้ให้ได้รับประโยชน์อย่างมากที่สุด เพื่อความสำเร็จในชีวิตของคน จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรภาษาไทย² เพื่อให้สัมพันธ์กับมวลประสบการณ์อื่น ๆ ที่จัดให้ผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเกิดผลบุญแก่ผู้เรียนตามจุดหมายของหลักสูตร

จุดมุ่งหมายเป็นพื้นฐานและแนวทางในการวัดและประเมินผลซึ่งจะเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ใช้ให้ทราบถึงผลสำเร็จหรือขอบเขตของการใช้หลักสูตร เพื่อจะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขกันไป เพราะฉะนั้นการที่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและครูสามารถจัดพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดมุ่งหมายย่อมจะสามารถทำให้การวัดและประเมินผลตรงตามจุดมุ่งหมายมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา 2503 ของคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา พบว่า หลักสูตรวางจุดมุ่งหมายไว้กว้างและไม่ประสานสัมพันธ์กันกับลักษณะเนื้อหาและกระบวนการเรียนการสอน ทำให้ผู้ปฏิบัติคือครูและผู้เรียนเดินตามเนื้อหา

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

² กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา, หลักสูตร "ภาษาไทย" ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521" ประมวลบทความการนิเทศการศึกษานปี 2521 (กรุงเทพมหานคร : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2521), หน้า 380 - 390.

ที่ทางการกำหนด ความมุ่งหมายจึงไม่บรรลุผลตามที่คาดหวังไว้¹

เมื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 พร้อมกันทั่วประเทศเริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา พยายามปรับปรุงแก้ไข ขอบกพรองจากหลักสูตรประถมศึกษา 2503 โดยกำหนดหลักการและจุดหมายที่เด่นชัดไว้ในหลักสูตรรวมทั้งวางแนวทางกระบวนการเรียนการสอนไว้ให้แก่ผู้ปฏิบัติได้ทราบด้วยคือ จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ความคิดรวบยอดหรือหลักการและเนื้อหาที่ผู้เรียนควรรู้ในแต่ละชั้น และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนได้รับผลสำเร็จตามจุดหมายที่วางไว้ ได้มีการพยายามหาทางช่วยเหลือผู้ให้สามารถจัดพฤติกรรมการเรียนการสอนให้ เป็นไปตามจุดหมายของการให้การศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามแนวทางที่ต้องการ โดยจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอน แบบเรียน แบบประเมินผล และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามความจำเป็นเพื่อช่วยเป็นแนวทางให้ครูดำเนินการสอนและประเมินผลไปตามจุดหมายที่ตั้งไว้ และเพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา 2521 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความคิด ทักษะ และทัศนคติที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาตนเองและเสริมสร้างสังคมให้เจริญก้าวหน้า² ตามที่ได้ตั้งจุดหมายไว้ กรมวิชาการและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องก็ได้จัดทำโครงการอบรมครูที่จะทำการสอนตามหลักสูตร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจถึงความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามแนวของหลักสูตร อย่างไรก็ตามก็ได้มีการวิจัยวิจารณ์มาก

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2503 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2517), หน้า 13 - 15.

² ประสาร์ มาลากุล ๗ อยู่ดงยา, ระบบการศึกษและการสอน (เอกสารมรณะกอบการศึกษาวชิชาพื้นฐานทางจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 1.

ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ทั้งในวงการศึกษากับทั้งในหมู่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงการศึกษาก็โดยทั่วไป ในหมู่นักการศึกษาและผู้หน้าที่เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตร คางคาคว่าหลักสูตรประถมศึกษา 2521 นี้พยายามแก้ไขข้อบกพร่องจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 และคาดหวังว่าการนำหลักสูตรไปใช้จะประสบความสำเร็จจากความมุ่งหมายของหลักสูตรได้พอควร แต่ในด้านผู้หน้าที่นำหลักสูตรไปใช้ ยังไม่แน่ใจว่าหลักสูตร 2521 นี้จะประสบความสำเร็จดังที่ได้คาดหวังไว้หรือไม่

สาเหตุที่เกิดข้อขัดแย้งนี้มีหลายประการ นับตั้งแต่ความร่วมมือในการใช้หลักสูตร การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรให้เป็นที่เข้าใจแจ่มแจ้งทั้งในหมู่นักการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงการศึกษาก็ ตลอดจนผู้ปกครองนักเรียน สวัสดิ์ นิเทศวรวิทย์ กล่าววาท

การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่นั้นได้เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตลอดจนโครงสร้างของหลักสูตร ดังนั้นการที่จะให้ครูเปลี่ยนแปลงวิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่เปลี่ยนไปจึงเป็นเรื่องที่จะต้องคิดเป็นอันดับแรก หลักสูตรจะไปรอดหรือไม่ขึ้นอยู่กับวิธีการปฏิบัติและอยู่ในกำมือของครูผู้ที่จะใช้หลักสูตรโดยตรง¹

เพื่อที่จะใช้การนำหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ไปใช้ให้ได้ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครก็ได้ดำเนินการจัดให้มีการอบรมครูประจำการในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตร 2521 นี้ไปใช้ โดยดำเนินการอบรมก่อนการเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา ในปีการศึกษา 2521 ได้มีการอบรมครูผู้หน้าที่สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2522 อบรมครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และมีโครงการที่จะจัดอบรมไปเรื่อย ๆ จนครบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขณะเดียวกันก็ได้มีการจัดประชุมพิเศษครูใหม่ ก่อนที่จะส่งออกไปประจำตามโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังได้ให้การช่วยเหลือครูให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างดีผลโดยจัดหาสื่อการ-

¹ สวัสดิ์ นิเทศวรวิทย์, "การนิเทศหลักสูตรใหม่" ประชาศึกษา 28 (ธันวาคม-2520), หน้า 27 - 28.

เรียนและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ตามความจำเป็น ได้การแนะนำในการผลิตวัสดุอุปกรณ์สำหรับโรงเรียนประถมโดยการจัดอบรมและประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวัสดุอุปกรณ์สำหรับโรงเรียนประถมตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

เนื่องจากหลักสูตรประถมศึกษา 2521 นี้ได้เปลี่ยนแปลงไปจากหลักสูตร 2503 ตั้งแต่หลักการ จุดหมาย โครงสร้างและแนวการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นความเข้าใจและการปฏิบัติของโรงเรียนต่าง ๆ จึงไม่เท่าเทียมกันทั้ง ๆ ที่ทางราชการได้พยายามประชุมชี้แจง อบรมและแจกจ่ายเอกสารต่าง ๆ ไปแล้ว ต้องอาศัยการปฏิบัติจริงเพื่อให้เห็นว่าการใช้หลักสูตรใหม่เป็นอย่างไร¹ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดใหม่โครงการโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรขึ้น จุดมุ่งหมายของโครงการนี้เพื่อให้โรงเรียนทุกโรงเรียนทั่วประเทศใช้หลักสูตรให้ตรงตามแนวทางและจุดหมายที่กำหนดไว้² กำหนดระยะเวลาดำเนินงานระหว่างปีการศึกษา 2523 - 2526 โดยในปีแรกได้เลือกโรงเรียนประถมศึกษาจากทุกสังกัดเข้าร่วมในโครงการจำนวนทั้งสิ้น 415 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่จังหวัดคัดเลือกมา 71 จังหวัด ๆ ละ 3 - 10 โรงเรียน รวม 355 โรงเรียนที่กรุงเทพมหานครคัดเลือกมา 30 โรงเรียนที่กรมสามัญศึกษาส่วนกลางคัดเลือก 15 โรงเรียนและโรงเรียนราษฎร์ส่วนกลาง 15 โรงเรียน³

การเลือกโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละสังกัดเข้าร่วมในโครงการนั้นยึดเกณฑ์

¹ กำพจน์ คนโต "เรื่องจ้างกว้างล่า," ไทพริ้ง (21 กรกฎาคม 2523) : 6

² เรื่องเดียวกัน.

³ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ ศูนย์พัฒนาหลักสูตร, "โครงการโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับประถมศึกษา," (เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา 13-14 ธันวาคม 2522 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2522)

สำคัญข้อหนึ่งคือ "ครูใหญ่และคณะครูมีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา 2521"¹ และเพื่อให้การดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรเป็นไปตามแนวทางที่หลักสูตรวางจุดมุ่งหมายไว้ กรมวิชาการจะให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดประชุม สัมมนา อบรมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นระยะ ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายประการหนึ่งคือ "เพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521"² และคาดหวังว่าจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้การนำหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ไปใช้ได้เป็นผลสำเร็จตามที่วางจุดมุ่งหมายไว้

// ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรนั้น ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการทำให้การศึกษามบรรลุผลสำเร็จตามความต้องการของจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพราะครูเป็นผู้ปฏิบัติในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กเรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรต้องการ ครูเป็นผู้มีส่วนสำคัญที่สุดในการที่จะควบคุมการวัดและประเมินผล ดังนั้นความสามารถความชำนาญการเอาใจใส่ต่อการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและเนื้อหาวิชา ฯลฯ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผล³ ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทมากไปการใช้หลักสูตร ทั้งนี้เพราะครูเป็นผู้ใกล้ชิด "เด็ก" อันเป็น "หัวใจ" ที่หลักสูตร 2521 ต้องการเปลี่ยนแปลง

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ ศูนย์พัฒนาหลักสูตร, "การเลือกโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับประถมศึกษา," (เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา 13 -14 ธันวาคม 2522)

² กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ ศูนย์พัฒนาหลักสูตร, "โครงการประชุมสัมมนาบุคลากร โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษาระดับจังหวัดและโรงเรียน," (เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา 13 -14 ธันวาคม 2522).

³ ทองทัฬหี วรธนรัตน์และคณะ, หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ (อุตรธานี : โรงพิมพ์ไทยสามัคคี, 2522), หน้า 29.

คุณภาพ¹ วิจัย ราษฎร์ศิริ กล่าวไว้ว่า

การเปลี่ยนหลักสูตรต้องเปลี่ยนคน คนในชั้นนี้หมายถึงผู้บริหารและครู การเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมในการทำงาน ครูต้องเป็นคนหัวก้าวหน้า ยอมรับวิทยาการและความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ฉะนั้นจะก่อให้เกิดคุณประโยชน์แก่ผู้เรียนและสังคมในที่สุด... ภาครัฐควรเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคม ต้องพยายามศึกษาเพื่อใหทราบข้อดีข้อเสียของหลักสูตรใหม่ ทัศนคติที่ดีก็จะเกิดขึ้นและพยายามปรับการสอนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร²

ในการให้การศึกษาของไทยนับแต่เริ่มมีการจัดการศึกษาภาคบังคับมาจนถึงปัจจุบัน ก่อนการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การให้ศึกษามีแนวทางเป็นไปเพื่อให้ได้ความรู้หนังสือและจากผลการวิเคราะห์หลักสูตรของคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2515 พบว่า จุดอ่อนข้อหนึ่งของหลักสูตรประถมศึกษา 2503 นั้น มีโทษให้คนเรียนสำเร็จเพื่อประกอบอาชีพหรือเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตในฐานะพลเมืองซึ่งรอนชาติ แต่มุ่งให้คนเรียนต่อไประดับสูงขึ้น ไปประหนึ่งว่าเป็นการศึกษาเพื่อศึกษาต่อ³ จึงถ้ามุ่งถึงว่าครูผู้ทำหน้าที่นำหลักสูตร ไปใช้ เป็นผู้ที่ได้รับ การศึกษามาแบบเก่า มีความเชื่อและทัศนคติต่อการศึกษาในทางที่ขัดกับหลักสูตรการศึกษาที่ดี พฤติกรรมการสอนของครูก็จะ เป็นไปตามแนวความเชื่อและทัศนคติของคนไปผลจากการวิจัยในรายงานการวิจัยประสัทธิภาพของการประถมศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาแห่ง-

¹พนม เกิดนวล, "ครู กู้ผู้ทำลายหลักสูตร 2521" ยุทธกร 22 (เมษายน 2523) : 24.

²วิจัย ราษฎร์ศิริ, "คำแนะนำในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521" วิทยาสาร 29 (มีนาคม 2521) : 30 -31.

³กระทรวงศึกษาธิการ, กรมว่าราชการ, หลักสูตรใหม่ เอกสารแนะนำหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็นเทรด เอกซ์เพรส-ศึกษาการพิมพ์, 2520), หน้า 4 -5.

ชาติและจากข้อสังเกตของนักการศึกษาไทยบางท่านพบว่า ในเรื่องของการเรียนการสอน
 ครูส่วนใหญ่ยังยึดถือวิธีการสอนโดยตัวบอกหรือบรรยายและให้ผู้เรียนท่องจำตามคำรา ไม่
 คอยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการสอนโดยยึดครู
 เป็นศูนย์กลาง (Teacher Center) ในขณะที่การเรียนการสอนตามแนวหลักสูตร 2521
 ต้องการ เน้นบทบาทของนักเรียนในกิจกรรมการเรียนการสอนคือยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง
 ของการเรียนการสอน(Child Center). เมื่อเป็นดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าผลสำเร็จตามความ
 คาดหวังของจุดมุ่งหมายของหลักสูตรขึ้นอยู่กับการปฏิบัติของครูในกิจกรรมการเรียนการสอน]

การสอนที่ดี ก็คือการแนะทางเรียนที่ดี คือให้ผู้เรียนรู้จักหาวิธีเรียนให้ตนเอง
 ที่จะทำให้เกิดความรู้ความชำนาญได้มากที่สุด ¹ และในการสอนภาษา ไม่ว่าภาษาใด ๆ
 เป็นการสอนทักษะ ดังนั้นการสอนจึงต้องดำเนินไปอย่างมีระเบียบ ต้องอาศัยการเตรียม
 บทเรียนอย่างระมัดระวัง มีการวางจุดมุ่งหมายในการสอนและมีการดำเนินงานไปตาม
 ลำดับขั้นคือ

1. การปลูกฝังทักษะที่จำเป็น
2. การฝึกให้เกิดทักษะ
3. การจัดประสบการณ์เพื่อให้เด็กใช้ทักษะอย่างกว้างขวาง
4. การแก้ไขข้อบกพร่อง ²

สิ่งที่น่าจะเป็นปัญหาในการใช้หลักสูตรให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร
 ภาษาไทยก็คือ

¹บุญเหลือ เทพสุวรรณ ม.ค., ภาษาไทย - วิชาที่ถูกลืม (กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2518), หน้า 5.

² กอ สวัสดิ์พาณิชย์, "แนวการสอนภาษาไทย" เอกสารการันเทศฉบับที่ 117
 คู่มือครูภาษาไทย (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2514), หน้า 1.

1. ครูมักจะมองข้ามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ แล้วดำเนินการสอนไปตามวิธีที่ตน สะควกและ เห็นว่า เหมาะสม และ เมื่อถึงคราวประ เ็นผลก็ประ เ็นผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้ง ไว้ ทั้ง ๆ ที่จุดมุ่งหมายและพฤติกรรมไม่สอดคล้องกัน

2. ถึงแม้ว่าจะได้ตั้งจุดมุ่งหมายเฉพาะและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ในหลัก สูตรและคู่มือครู โดยหวังว่าครูจะได้ดำเนินการสอนและประ เ็นผลไปตามจุดมุ่งหมายที่วาง ไว้ก็ตาม แต่ก็มิได้มีการตรวจสอบว่าในการสอนที่แท้จริงนั้นครู ได้มีพฤติกรรมการสอนที่สนอง ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่าง จุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยกับพฤติกรรมการสอนของครู เพื่อศึกษาแนวโน้มของผล สำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงแก้ไขข้อ บกพร่องต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนตามจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในวันประณปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในวัน ประณปีที่ 2 กับพฤติกรรมการสอนของครู

สมมติฐานของการวิจัย

หลักสูตร 2521 มีความมุ่งหวังให้การจัดการ เรียนการสอนเป็นไปเพื่อประ- โยชน์แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง โรงเรียนผู้นำการใ้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 จะเป็นตัว อย่างในการจัดและดำเนินการจัดการ เรียนการสอนตามแนวที่หลักสูตรวางไว้ ซึ่งครูย่อม ด้รับการสนับสนุนช่วยเหลือเพื่อให้สามารถดำเนินการสอนเป็นไปตามที่ได้วางจุดมุ่งหมาย ด้อยู่แล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า

จุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
การสอนของครู

ขอบเขตของการวิจัย

1. เป็นการวิจัยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนวิชาทักษะภาษาไทย ในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับพฤติกรรมการสอนของครู โดยมีจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยตามแนวหลักสูตร เป็นตัวแปรอิสระ พฤติกรรมการสอนของครูเป็นตัวแปรตาม
3. เป็นการสังเกตพฤติกรรมการสอนภาษาไทยที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ไม่มีความถี่ของการเกิดพฤติกรรมเดียวกันในการสังเกตครั้งนี้
2. การหาความสัมพันธ์จะใช้ เกณฑ์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยถือว่า เกณฑ์ขั้นต่ำของความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่สองกับพฤติกรรมการสอนของครูเป็นร้อยละ 65 และ เกณฑ์ความสัมพันธ์ขั้นสูงเป็นร้อยละ 80

คำจำกัดความ

1. จุดมุ่งหมายของการสอน หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแนวจุดมุ่งหมายเฉพาะของหลักสูตรในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ตัวผู้ได้รับการศึกษาตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เกี่ยวกับทักษะภาษาไทย
2. พฤติกรรมการสอน หมายถึง การแสดงออก การปฏิบัติของครูและนักเรียน

ในระหว่างดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุถึงความมุ่งหมายในการสอน โดยมุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมการสอนที่สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในด้านทักษะภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง นักการศึกษา ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา ผู้มีประสบการณ์ในด้านวิธีสอนหรือมีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยตาม หลักสูตรในระดับประถมศึกษา

ความจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากการขออนุญาตเข้าไปสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการสอน จำเป็นต้อง ได้รับความร่วมมือจากครูที่ทำการสอนด้วยความเต็มใจ จึงจะทำให้การสังเกตพฤติกรรม การเรียนการสอนได้ผลสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ กอปรกับผู้วิจัยเลือกสุ่มทำการวิจัยใน โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีการสอนชั้น ประถมปีที่ 2 ตั้งแต่ 3 ห้องเรียนขึ้นไป ผู้วิจัยจึงไม่สามารถกำหนดระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน รวมทั้งสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

1. ให้ทราบถึงพฤติกรรมของครูซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในการศึกษาในวิชาภาษาไทยในด้านการเรียนการสอนตาม หลักสูตร
2. ได้แนวในการปรับปรุงการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร